

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2022. március 23.
(OR. fr)

7331/22

CLIMA 120
ENV 252
AGRI 109
FORETS 18
ONU 41
CODEC 334

FELJEGYZÉS

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	a Tanács
Tárgy:	„Irány az 55%!” intézkedéscsomag – A LULUCF-rendelet felülvizsgálatának mezőgazdasági vonatkozásai <i>Véleménycsere</i>

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a fenti tárgyban készült elnökségi feljegyzést, amelyet a Mezőgazdasági és Halászati Tanács a 2022. április 7-i ülésén meg fog vitatni.

Elnökségi háttéranyag a Mezőgazdasági és Halászati Tanács 2022. április 7-i ülésére

Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács rendelete az (EU) 2018/841 rendeletnek a hatály, a megfelelési szabályok egyszerűsítése, a 2030-ra vonatkozó tagállami célértékek meghatározása, továbbá a földhasználati, erdőgazdálkodási és mezőgazdasági ágazat klímasemlegességének 2035-ig történő közös megvalósítására irányuló kötelezettségvállalás tekintetében, valamint az (EU) 2018/1999 rendeletnek az ellenőrzés, a jelentéstétel, az előrehaladásra vonatkozó nyomon követés és a felülvizsgálat javítása tekintetében történő módosításáról

Az Európai Bizottság 2021. július 14-én „Irány az 55%!” néven átfogó jogalkotási intézkedéscsomagot tett közzé, amely azt hivatott biztosítani, hogy a 2050-re kitűzött klímasemlegességi cél megvalósításának első lépéseként az EU 2030-ra az 1990-es szinthez képest legalább 55%-kal csökkentse az üvegházhatású gázok (ÜHG) nettó kibocsátását az Unión belül.

Noha e cél eléréséhez valamennyi gazdasági ágazatnak hozzá kell járulnia, az ÜHG-kibocsátások forrásaként és természetes szénelnyelőként egyaránt működő mezőgazdaság és erdőszet kulcsszerepet fog játszani a klímasemlegesség 2050-ig történő megvalósításában.

Ezzel összefüggésben a földhasználathoz, a földhasználat-változtatáshoz és az erdőgazdálkodáshoz kapcsolódó üvegházhatásúgáz-kibocsátásról és -elnyelésről szóló rendelet (LULUCF-rendelet) felülvizsgálatának célja az, hogy visszafordítsa az ágazat szénelnyelőinek jelenleg tapasztalható csökkenését.

A 2026–2030-as időszak tekintetében a javaslat előírja, hogy **a 2030-ra vonatkozóan megállapított, 310 millió tonna CO₂-egyenértékű nettó üvegházhatásúgáz-elnyelés átfogó uniós célját éves nemzeti célértékeként elosszák a tagállamok között.** 2031-től kezdődően a **szén-dioxidtól eltérő mezőgazdasági kibocsátásokat (amelyek jelenleg a közös kötelezettségvállalási rendelet hatálya alá tartoznak) és a jelenlegi földhasználati ágazat kibocsátásait a mezőgazdaságra, az erdészetre és a földhasználatra kiterjedő új pillér (AFOLU¹) keretében vonják majd össze, amelyre egy 2035-ig uniós szinten teljesítendő klímasemlegességi cél fog vonatkozni.**

A Környezetvédelmi Tanács keretében három irányadó vitára került sor (2021 októberében és decemberében, valamint 2022 márciusában). A Mezőgazdasági Tanács elé terjesztett ezen dokumentum – a jelenleg zajló megbeszélések támogatása céljából – egy irányadó vitához kíván háttéranyagot szolgáltatni, összhangban a közös agrárpolitika felülvizsgálata során, valamint „a termelőtől a fogyasztóig” stratégia, a biodiverzitási stratégia és a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó új uniós erdőstratégia keretében folyó munkával.

E megfontolások fényében javasoljuk a vitának a következő pontok köré szervezését:

1. A mezőgazdasági és az erdészeti ágazatban megfigyelhető ÜHG-kibocsátások és -elnyelések bejelentésére szolgáló módszertanok harmonizálása, és az egyes tagállamok sajátosságainak figyelembevétele.

A mezőgazdasági és az erdőterületek az Európai Unió területének 40,9, illetve 39,8%-át teszik ki. A mezőgazdasági és erdészeti célú területek nagysága, minősége és aránya ugyanakkor országonként jelentősen eltér, aminek következtében az egyes tagállamok kisebb vagy nagyobb mértékben tudnak hozzájárulni az üvegházhatású gázok elnyelését célzó kollektív törekvéshez.

¹ AFOLU: mezőgazdaság, erdészet és földhasználat. Ez az ágazat magában foglalja a jelenlegi földhasználati ágazatot (erdőterületek, mezőgazdasági földterületek, ezen belül gyepterületek, vizes élőhelyek, mesterséges területek és egyéb földterületek), valamint a szén-dioxidtól eltérő, jelenleg a közös kötelezettségvállalási rendelet hatálya alá tartozó mezőgazdasági kibocsátásokat.

A Bizottság úgy véli, hogy a nemzeti sajátosságok figyelembevétele lehetővé tenné az erőfeszítéseknek az egyes tagállamok közötti méltányos elosztását.

A Tanácsban folytatott megbeszélések során a Bizottságnak alkalma nyílt arra, hogy javaslatának több módszertani vonatkozását tisztázza, miután több tagállam részéről is kérdések merültek fel a szénelnyelők kapacitásának kiszámításával, valamint a nemzeti jegyzékekben szereplő adatok összegyűjtésével kapcsolatban. A jegyzékek esetében alkalmazott módszertanok idővel történő javulása várhatóan jelentős hatással lesz arra, hogy miként történik a mezőgazdasági és az erdészeti ágazat üvegházhatásúgáz-nyelői kapacitásának kiszámítása. A bizottsági javaslat e kihívás kezelése céljából „technikai korrekció” mechanizmust irányoz elő.

Nemzeti célkitűzésük elérése érdekében több delegáció is fokozott rugalmasságot kért.

2. A mezőgazdasági és erdészeti ágazatot jellemző sajátos éghajlati és biológiai veszélyek figyelembevétele.

A mezőgazdaság és a földhasználati ágazat a természetéből adódóan számos olyan természeti és biológiai veszélynek van kitéve, amelyek az éghajlatváltozás következtében várhatóan tovább súlyosbodnak majd. A rendkívüli időjárási események (fagyok, aszályok, erdőtüzek, viharok stb.) komoly hatást fognak gyakorolni a tagállamok földhasználati ágazatának szénelnyelőire. Ezzel összefüggésben a Bizottság javaslata rugalmassági mechanizmusokról rendelkezik, mindenekelőtt a tagállamok erdészeti sajátosságainak, az ágazatban megfigyelhető évenkénti eltéréseknek, illetve a természetes bolygatáshoz kapcsolódó ingadozásoknak a figyelembevétele céljából.

A tanácsi munkacsoport ülésén több delegáció is kérte annak pontosítását, hogy a rugalmassági mechanizmusokban miként veszik figyelembe a természetes bolygatásokat, valamint hogy melyek a mechanizmusokban való részvétel feltételei. A delegációk szorgalmazták, hogy megfelelően figyelembe kell venni a természeti és biológiai veszélyeknek a mezőgazdasági és az erdészeti ágazat üvegházhatásúgáz-elnyelő képességére gyakorolt hatását, csakúgy, mint a szélsőséges eseményeket (viharok, tüzek, kártevők, aszályok), valamint az éghajlatváltozás hosszú távú hatásait. Hangsúlyozták továbbá azt is, hogy az éves célértékek meghatározásakor fokozott rugalmasságra van szükség.

3. A szén-dioxidtól eltérő mezőgazdasági kibocsátásokat (metán és dinitrogén-oxid) is magában foglaló, egy 2035-ig teljesítendő közös karbonsemlegességi célkitűzéssel rendelkező mezőgazdasági, erdészeti és földhasználati ágazat létrehozása.

A felülvizsgálat tervezete értelmében 2031-től létrejön a földhasználathoz, a földhasználat-változtatáshoz és az erdőgazdálkodáshoz, a mezőgazdasági talajokhoz és a biomasszához kapcsolódó (jelenleg a LULUCF-rendelet hatálya alá tartozó) szén-dioxid-kibocsátásokat és -elnyeléseket, valamint a szén-dioxidtól eltérő (jelenleg a közös kötelezettségvállalási rendelet hatálya alá tartozó) mezőgazdasági kibocsátásokat és elnyeléseket magában foglaló AFOLU-pillér². A Bizottság ezzel az egységes kerettel javítani kívánja a földgazdálkodással kapcsolatos különböző közpolitikák közötti összhangot és azok integrációját, lehetővé téve ezáltal a mezőgazdaság és a fenntartható erdőgazdálkodás szerepének az uniós éghajlat-politikán belüli méltóbb elismerését.

Ezzel összefüggésben a Bizottság a javaslatában hangsúlyozta, hogy támogatási és ösztönző mechanizmusokkal elősegíthető, hogy a mezőgazdasági termelők és az erdőgazdálkodók csökkentsék kibocsátásaikat, valamint növeljék a szén-dioxid-leválasztást és -tárolást saját föld-, illetve erdőterületeiken.

A 2030 utáni időszakban a 2035-re vonatkozó semlegességi célkitűzés bontását illetően a tagállamoknak hozzá kell járulniuk a közös célkitűzés eléréséhez, és a 2024-ig elkészítendő aktualizált integrált nemzeti energia- és klímaterveikben ismertetniük kell, hogy miként kívánják ezt megvalósítani. A benyújtott tervek alapján a Bizottság 2025 végéig egyedi tagállami célértékeket és uniós szintű intézkedéseket javasol a 2030 utáni időszakra. A tagállamok 2030 utáni egyedi célértékei hatásvizsgálat és új jogalkotási javaslat tárgyát képezik majd.

A fentiek fényében felkérjük a minisztereket, hogy fejtssék ki véleményüket az alábbi kérdésekről:

² Csak az energiafelhasználással összefüggő mezőgazdasági kibocsátások nem tartoznak majd e pillér hatálya alá.

1. *Milyen mértékben szükséges harmonizálni a jegyzékek létrehozásának alapjául szolgáló módszertanokat annak biztosítása érdekében, hogy a tagállamok – az egyes országok sajátos mezőgazdasági és erdészeti jellemzőit is figyelembe véve – méltányos bánásmódban részesüljenek?*
 2. *Véleménye szerint a Bizottság javaslata lehetővé teszi-e a természetes bolygatások megfelelő figyelembevételét a tagállamok által a célkitűzéseik elérése érdekében tett erőfeszítések értékelésekor?*
 3. *A mezőgazdasági és erdészeti ágazat összes kibocsátását és elnyelését magában foglaló egyetlen AFOLU-pillér létrehozása – amelyre az AFOLU-ágazat egésze által 2035-ig teljesítendő semlegességi célkitűzés vonatkozik – milyen mértékben teszi lehetővé a földgazdálkodási politikák összehangolását?*
-